

4. Заглада В. С гимнастикой по жизни...: Годы, События, Люди / В. Заглада. – USA: AuthorHouse, 2011. – 421 с.
5. История Всемирных Гимнастрад. URL: <http://xn--b1albqql.xn--p1ai/istoriya-vsemirnyih-gimnastrad/>
6. Ковальчук Н. Розвиток творчих здібностей студентів спеціальності 014 " Середня освіта (Фізична культура) ": з досвіду роботи / Н. Ковальчук, Н. Деделюк // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – Київ: Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2020. – Випуск 3К (123) 20. – С. 206 – 210.
7. Ковальчук Н., Санюк В., Гнівецька Т., Деделюк Н., Калитка С., Рода О., Ткачук І., Еволюція масових гімнастичних виступів (кінець XIX століття - початок XXI ст.) Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. праць Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки / уклад. А. В. Цьось, С. Я. Индика. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. – № 1(49). С. 9 – 20.
8. Кун Л. Всеобщая история физической культуры и спорта / Л. Кун / Под. общ. ред. В. В. Столбова. – М: Радуга, 1982. – С. 57.
9. Массовая гимнастика – спорт в удовольствие. URL: https://www.gazeta.ru/sport/2015/11/20/a_7904327.shtml?updated;
10. Световна Гимнастрада, Австрия 2019 URL: <https://fbgr.org/8-novinite/807-svetovna-gimnastrada-avstriya-2019g>
11. Тренери «Европейского гимнастического центра» приняли участие во всемирной Гимнастраде. URL: <https://www.europegym.ru/news/26.html>
12. Цитаты о физической культуре. URL: <https://sherbakova.com/citaty-o-fizicheskoy-kulture/>
13. Цитаты о гимнастике: URL: <https://ru.citaty.net/temy/gimnastika/>

References

1. Abu Aly Khusejn ybn Abdallah ybn Syna (Avycenna): URL: <https://ru.citaty.net/tsitaty/635178-abu-ali-khusein-ibn-abdallah-ibn-sina-avitsenna-s-gimnastikoi-druzhi-vsegda-veselym-bud-i-prozhiv/>
2. Ghymnastyka dlja vsekh: URL: <https://agf.az/ru/disciplines/gym4all/>
3. Ghimnastyka URL: https://es.wikipedia.org/wiki/Gymnaestrada#Lugares_y_participantes.
4. Zaghlada V. (2011). S ghymnastykoj po zhyzny...: Ghody, Sobytyja, Ljudy / V. Zaghlada. – USA: AuthorHouse. – 421 с.
5. Ystoryja Vsemyrnykh Ghymnastrad. URL: <http://xn--b1albqql.xn--p1ai/istoriya-vsemirnyih-gimnastrad/>
6. Kovaljchuk N. (2020). Rozvytok tvorchykh zdibnostej studentiv specialnosti 014 "Serednja osvita (Fizychna kuljtura) ": z dosvidu roboty / N. Kovaljchuk, N. Dedeljuk // Naukovyj chasopys Nacionaljnogho pedaghoghichnogho universytetu im. M. P. Draghomanova. Serija N 15. Naukovo-pedaghoghichni problemy fizychnoji kuljтуры (fizychna kuljtura i sport): zb. naukovykh pracj / Za red. O. V. Tymoshenka. – Kyjiv: Vydavnytvo NPU im. M. P. Draghomanova. Vypusk 3K (123) 20. – S. 206 – 210.
7. Kovaljchuk N. (2020). Evoljucija masovykh ghimnastychnykh vystupiv (kinecj KhKh stolitjta - pochatok KhKh st.) / N. Kovaljchuk, V. Sanjuk, T. Ghnitecjka, N. Dedeljuk, O. Roda, S. Kalytka, I. Tkachuk // Fizyчне vykhovannja, sport i kuljtura zdorov'ja u suchasnomu suspiljstvi: zb. nauk. pracj Skhidnojevroп. nac. un-tu im. Lesi Ukrajinjky / uklad. A. V. Cjosj, S. Ja. Indyka. – Lucjk: Skhidnojevroп. nac. un-t im. Lesi Ukrajinjky. – N 1(49). – S. 9 – 20.
8. Kun L. (1982). Vseobshhaja ystoryja fyzыcheskoj kuljтуры y sporta / L. Kun / Pod. obshh. red. V. V. Stolbova. – M: Radugha. S. 57.
9. Massovaja ghymnastyka – sport v udovoljstvye. URL: https://www.gazeta.ru/sport/2015/11/20/a_7904327.shtml?updated;
10. Svetovna Ghymnastrada, Avstryja 2019 URL: <https://fbgr.org/8-novinite/807-svetovna-gimnastrada-avstriya-2019g>.
11. Trebery "Evropejskogho ghymnastycheskogho centra" prynjali uchastye vo vsemyrnoj Ghymnastrade. URL: <https://www.europegym.ru/news/26.html>
12. Cytaty o fyzыcheskoj kuljтуре. URL: <https://sherbakova.com/citaty-o-fizicheskoy-kulture/>
13. Cytaty o ghymnastyke: URL: <https://ru.citaty.net/temy/gimnastika/>

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.3K(131).45
УДК 373.3/5.015.31:[355.01:172.15] (477)

*Козак Є.П., Остапенко О.І., Тимчик М. В.
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,
Інститут проблем виховання НАПН України,
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
м. Кам'янець-Подільський, м. Київ*

ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТАРШИХ ПІДЛІТКІВ В ПРОЦЕСІ ВІЙСЬКОВО-СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття присвячена актуальній проблемі військово-патріотичне виховання старших підлітків в процесі військово-спортивної діяльності в умовах збройної та інформаційної агресії з боку Російської Федерації проти України, яка потребує підготовки учнівської молоді до майбутньої військової служби та захисту територіальної цілісності України. На основі аналізу психологічної-педагогічної літератури, було визначено сутність поняття «військово-патріотичне виховання старших підлітків в процесі військово-спортивної діяльності», що виявляється як система методологічних підходів, педагогічних цілей, форм, методів, способів та прийомів, виконання яких забезпечує формування у старших підлітків високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, готовності до захисту України. За

допомогою критеріїв (когнітивного, емоційно-ціннісного, мотиваційного, діяльнісно-практичного) та діагностувальних методів (бесіда, анкетування та тестування старших підлітків) було виявлено високий, середній та низький рівні військово-патріотичної вихованості старших підлітків у процесі військово-спортивної діяльності. У науковій роботі обґрунтовано педагогічні умови військово-патріотичне виховання старших підлітків в процесі військово-спортивної діяльності.

Ключові слова: військово-патріотичне виховання, старші підлітки, педагогічні умови, захист України, військова служба, військово-спортивна діяльність.

Е.П. Козак, А.И. Остапенко, М.В. Тимчик Военно-патриотическое воспитание старших подростков в процессе военно-спортивной деятельности. Статья посвящена актуальной проблеме военно-патриотическое воспитание старших подростков в процессе военно-спортивной деятельности в условиях вооруженной и информационной агрессии со стороны Российской Федерации против Украины, которая нуждается в подготовке молодежи к будущей военной службе и защите территориальной целостности Украины. На основе анализа психолого-педагогической литературы, были определены сущность понятия «военно-патриотическое воспитание старших подростков в процессе военно-спортивной деятельности», что проявляется как система методологических подходов, педагогических целей, форм, методов, способов и приемов, выполнение которых обеспечивает формирование у старших подростков высокого патриотического сознания, чувства верности, любви к Родине, готовности к защите Украины. С помощью критериев (когнитивного, эмоционально-ценностного, мотивационного, деятельностно-практического) и диагностических методов (беседа, анкетирование и тестирование старших подростков) было определено высокий, средний и низкий уровни военно-патриотической воспитанности старших подростков в процессе военно-спортивной деятельности. В научной работе обоснованы педагогические условия военно-патриотическое воспитание старших подростков в процессе военно-спортивной деятельности.

Ключевые слова: военно-патриотическое воспитание, старшие подростки, педагогические условия, защита Украины, военная служба, военно-спортивная деятельность.

Kozak E.P., Ostapenko A.I., Tymchik M.V. Military-patriotic education of older adolescents in the process of military-sports activities. The article is devoted to the urgent problem of military-patriotic education of older adolescents in the process of military-sports activities in the conditions of armed and information aggression from the Russian Federation against Ukraine, which needs to prepare young people for future military service and protect the territorial integrity of Ukraine. Based on the analysis of psychological and pedagogical literature, the essence of the concept of "military-patriotic education of older adolescents in the process of military-sports activity" was determined, which manifests itself as a system of methodological approaches, pedagogical goals, forms, methods, methods and techniques, the implementation of which ensures the formation of senior adolescents of high patriotic consciousness, a sense of loyalty, love for the Motherland, readiness to defend Ukraine. Using the criteria (cognitive, emotional-value, motivational, activity-practical) and diagnostic methods (conversation, questioning and testing of older adolescents), high, medium and low levels of military-patriotic education of older adolescents in the process of military-sports activities were determined. The scientific work substantiates the pedagogical conditions of military-patriotic education of older adolescents in the process of military-sports activities: increasing the motivation of older adolescents in military-sports activities; improving the content, methods and organizational forms of military-patriotic education of older adolescents in the process of military-sports activities; the acquisition by older adolescents of practical experience in military-patriotic education in the process of military-sports activities.

The practical significance of the article is that its materials can be used in the organization and conduct of the All-Ukrainian Children's and Youth Military-Patriotic Game "Falcon" ("Jura") and the National Children's and Youth Military and Sports Game "Horting-Patriot" to increase efficiency training of student youth for military service and defense of Ukraine.

Keywords: military-patriotic education, older adolescents, pedagogical conditions, defense of Ukraine, military service, military-sports activities.

Постановка проблеми. Враховуючи збройну та інформаційну агресію Російської Федерації проти Україною, стає актуальною проблема підвищення ефективності військово-патріотичного виховання учнівської молоді з метою консолідації суспільства для гідного захисту територіальної цілісності країни [2; 3; 4; 6; 7; 8; 9; 11].

Ураховуючи ідейно-світоглядну конфронтацію, що склалася між Україною і Російською Федерацією в результаті гібридної війни (вплив інформаційної її складової на свідомість (підсвідомість) зростаючої особистості), яку здійснює Російська Федерація проти України, актуалізує проблему підвищення ефективності військово-патріотичного виховання учнівської молоді з метою консолідації суспільства для гідного збройного захисту територіальної цілісності країни до рівня національної безпеки країни [5; 10].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останніми роками здійснена значна кількість досліджень, присвячених окремим аспектам вирішення проблеми військово-патріотичного виховання старших підлітків закладів загальної середньої освіти в процесі військово-спортивної діяльності. Це насамперед, дослідження різних аспектів військово-патріотичного виховання (В. Івашковський, І. Міхута, М. Максимов та інші), які розробили та обґрунтували методіку військово-патріотичного виховання учнівської молоді; дослідження особливостей підготовки учнів основної та старшої школи до військової служби та захисту країни (І. Бех, З. Діхтяренко, К. Журба, М. Зубалій, О. Остапенко, М. Тимчик та інші).

Мета дослідження – обґрунтувати педагогічні умови військово-патріотичне виховання старших підлітків закладів загальної середньої освіти в процесі військово-спортивної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вітчизняні дослідники М. Зубалій, В. Кравченко, О. Остапенко та інші [5;

6; 7; 9; 11]характеризують гібридну війну як війну без правил, яка вирізняється переважно інформаційною агресією, яка спрямована на руйнування духовного світу націй і народів, проти яких ведеться. Дослідники зазначають, що серед трьох її складових (інформаційна, психологічна, ідеологічна) найважливішою є інформаційна складова, ЗМІ і нові медіа.

В процесі дослідження були визначено такі компоненти військово-патріотичної вихованості старших підлітків в процесі військово-спортивної діяльності: *когнітивний, емоційно-ціннісний, мотиваційний, діяльнісно-практичний*.

На основі чотирьохетапної процесуальної схеми сходження підростаючої особистості, розробленої академіком І. Бехом [1], узагальнюючи напрацювання вчених і практиків з проблеми військово-патріотичного виховання старших підлітків та визначених структурних компонентів військово-патріотичного виховання особистості нами було визначено критерії та показники військово-патріотичної вихованості старших підлітків в процесі військово-спортивної діяльності, а саме:

– *когнітивний критерій* (усвідомлення учнями цінності поняття «військово-патріотичне виховання» як складової життєдіяльності; розуміння учнем змісту історії і традицій рідної школи, місцевості, історії України, ролі війська у відстоюванні ідеалів свободи та державності України; обізнаність із формами військово-патріотичної роботи (військово-спортивна гра «Хортинг-Патріот», «Сокіл» («Джура»));

– *емоційно-ціннісний критерій* (інтерес до традицій та історії Збройних Сил України, історії України), позитивне ставлення до військово-спортивної діяльності (військово-спортивна гра «Хортинг-Патріот», «Сокіл» («Джура»); прагнення до самовдосконалення в процесі військово-оборонної діяльності;

– *критерій довільного імпульсу* (готовність до військової служби та захисту України; прагнення до самовдосконалення в процесі військово-спортивної діяльності; вольове прагнення брати участь у різних формах військово-спортивної діяльності (військово-спортивна гра «Хортинг-Патріот», «Сокіл» («Джура»)).

– *діяльнісно-практичний критерій* (активність у різних формах військово-спортивної діяльності (військово-спортивна гра «Хортинг-Патріот», «Сокіл» («Джура»)), змаганнях з військово-спортивних ігор «Хортинг-Патріот», «Сокіл» («Джура»)).

Відповідно до критеріїв та показників визначено рівні військово-патріотичної вихованості старших підлітків в процесі військово-спортивної діяльності: високий, середній, низький.

До першої групи увійшли старші підлітки з низьким рівнем військово-патріотичної вихованості. Учні цієї групи не усвідомлюють зміст військово-патріотичної вихованості як важливої складової життєдіяльності; не розуміють важливість стану готовності особистості до військової служби; не мають знань щодо історії українського війська, розуміння його ролі у відстоюванні ідеалів свободи, державності, незалежності та територіальної цілісності України. Учні середніх класів цього рівня не виявляють інтерес до діяльності спрямованої на підготовку військової служби та захисту України; не проявляють радісного переживання в процесі діяльності спрямованої на підготовку до військової служби та захисту України; у них відсутнє бажання брати участь у різних формах військово-оборонної діяльності. Старші підлітки не прагнуть до самовдосконалення в процесі військово-спортивної діяльності; відсутнє вольове прагнення брати участь у різних формах військово-спортивної діяльності. Також старші підлітки не проявляють активності у процесі підготовки та проведення військово-спортивної гри «Хортинг-Патріот» та «Сокіл» («Джура»).

До другої групи увійшли старші підлітки із середнім рівнем військово-патріотичної вихованості. Ці учні недостатньо усвідомлюють зміст військово-патріотичного виховання, як важливу складову життєдіяльності; мають посередні знання щодо історії українського війська, розуміння його ролі у відстоюванні ідеалів свободи, державності, незалежності та територіальної цілісності України. Учні 8 – 9-х класів цього рівня виявляють не стійкий інтерес до військово-спортивної діяльності; у них нестійке бажання брати участь у різних формах освітньої роботи. Старші підлітки із середнім рівнем військово-патріотичної вихованості виявляють середню морально-етичну мотивацію до військово-спортивної діяльності; ситуативно виявляють стійке прагнення до самовдосконалення в процесі військово-спортивної діяльності; не завжди проявляють вольове зусилля (прагнення) брати участь у різних формах військово-спортивної діяльності (змаганнях військово-патріотичні спортивні ігри «Хортинг-Патріот», «Сокіл» («Джура»)).

До третьої групи увійшли старші підлітки з високим рівнем військово-патріотичної вихованості. Вони усвідомлюють військово-патріотичну вихованість, як важливу складову життєдіяльності зростаючої особистості; розуміють важливість підготовки до військової служби та захисту України; мають високі знання щодо історії українського війська, розуміння його ролі у відстоюванні ідеалів свободи, державності, незалежності та територіальної цілісності України. Учні 8 – 9-х класів цього рівня виявляють інтерес до військово-спортивної діяльності; проявляють радісне переживання в процесі військово-спортивної діяльності; виявляють бажання брати участь у різних формах військово-оборонної діяльності. Старші підлітки з високим рівнем військово-патріотичної вихованості проявляють високу морально-етичну мотивацію щодо виконання військового обов'язку; вольове прагнення брати участь у різних формах діяльності спрямованої на підготовку до військової служби та захисту Вітчизни (змаганнях з військово-прикладних видів спорту, військово-патріотичні спортивні ігри «Хортинг-Патріот», «Сокіл» («Джура»)).

В процесі формувального етапу дослідження були визначені педагогічні умови військово-патріотичного виховання учнів середніх класів у процесі військово-спортивної діяльності:

– підвищення мотивації старших підлітків до військово-спортивної діяльності впроваджувалася з метою мотиваційно-ціннісного впливу на школярів та була спрямована на усвідомлення ними важливості військово-спортивної діяльності (військово-спортивна гра «Хортинг-Патріот», «Сокіл» («Джура»)) для підготовки себе до майбутньої військової служби та захисту України;

– удосконалення змісту, методів та організаційних форм військово-патріотичного виховання старших підлітків в процесі військово-спортивної діяльності впроваджувалася з метою кращого розуміння учнями змісту історії і традицій рідної школи, місцевості, історії України, ролі війська у відстоюванні ідеалів свободи, незалежності та державності України; кращої обізнаності із формами військово-спортивної діяльності;

– набуття старших підлітків практичного досвіду військово-патріотичного виховання старших підлітків в процесі військово-спортивної діяльності – впроваджувалася з метою формування в них рішучості, ініціативності та активності до зазначеної діяльності.

Для реалізації визначених педагогічних умов використовувалися колективні, групові й індивідуальні форми та методи роботи. Широко застосовувалися такі методи, як пояснення, бесіда, обговорення, мотивування, стимулювання, переконання, демонстрування, створення ситуацій успіху, встановлення індивідуальних рекордів, гласність досягнень учнів, оцінювальні судження вчителя, керівника військово-патріотичної роботи.

Практичне значення статті полягає в тому, що її матеріали можуть використовуватися в організації та проведенні Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокил» («Джура») та Національної дитячо-юнацької військово-спортивної гри «Хортинг–Патріот» з метою підвищення ефективності підготовки учнівської молоді до військової служби та захисту України.

Висновки. На основі аналізу вітчизняних і зарубіжних джерел, сучасних концепцій, програм, узагальнення та систематизація емпіричних даних з проблеми дослідження, передового педагогічного досвіду було визначено поняття «військово-патріотичного виховання старших підлітків в процесі військово-спортивної діяльності» - як система методологічних підходів, педагогічних цілей, форм, методів, способів та прийомів, виконання яких забезпечує формування у підростаючої особистості високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, готовності до захисту України. За допомогою критеріїв (когнітивного, емоційно-ціннісного, мотиваційного, діяльнісно-практичного) та діагностувальних методів (бесіда, анкетування та тестування старших підлітків) було визначено високий, середній та низький рівні військово-патріотичної вихованості старших підлітків у процесі військово-спортивної діяльності. У науковій роботі обґрунтовано педагогічні умови військово-патріотичного виховання старших підлітків у процесі військово-спортивної діяльності тощо.

Перспективи подальшого дослідження. Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми. *Перспективним може бути* вивчення: особливостей військово-патріотичного виховання підлітків та учнів старших класів у процесі фізкультурно-масової роботи у закладах загальної середньої освіти тощо.

Література

1. Бех І.Д. Виховання особистості : підручник / Бех І.Д. – К.: Либідь, 2008. – 848 с.
2. Військово-патріотичне виховання учнів у позакласній роботі : посіб. / уклад. М. Д. Зубалій, В. В. Івашковський, О. І. Остапенко, М. В. Тимчик, Б. Б. Шаповалов; З. М., Діхтяренко, І. П. Білоцерківець, – Київ. : ПАЛИВОДА А. В. – 2016. – 225 с.
3. Зубалій М. Д. Методи військово-патріотичного виховання старшокласників засобами хортингу / М. Д. Зубалій, М. В. Тимчик // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць. – Інститут проблем виховання НАПН України. – Київ, 2017. – Вип. 21. – Кн.1. – С. 238–249.
4. Івашковський В. В. Концепція військово-патріотичного виховання молоді України / В. В. Івашковський // Теорія і методика хортингу: зб. наук праць / [ред. кол. Бех І.Д. та ін]. – К.: Паливода А.В. 2015. – Вип. 3. – С. 22–37.
5. Кравченко В. Ю. Теорія «гібридної війни»: український вимір / В. Ю. Кравченко // Вісник Дніпропетровського університету. Сер. Політологія. № 2. - 2015. URL: <http://repo.dma.dp.ua>.
6. Методика формування у старшокласників готовності до захисту Вітчизни в різних типах закладів освіти метод. посіб. [Остапенко, О. І. (ред.), Зубалій, М. Д., Тимчик, М. В.]. – Кропивницький: Імекс-ЛТД. – 2019. – 168 с.
7. Остапенко О. Військово-патріотичне виховання старшокласників у контексті положень «Нової Української школи» / О. Остапенко, М. Тимчик // Методист. – 2018. – № 5. – С. 48–51.
8. Остапенко О. Формування готовності старшокласників до захисту Вітчизни / О. Остапенко, М. Зубалій, М. Тимчик // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць. – Інститут проблем виховання НАПН України. – Київ, Вип. 22. – 2018. – С. 214–226.
9. Остапенко О. Стан військово-патріотичного виховання старшокласників в умовах ідейно-світоглядної конфронтації: аналіз результатів дослідження / О. Остапенко, М. Тимчик // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць. – Київ : Інститут проблем виховання НАПН України. – 2020. – Вип. 25. – С. 56-71.
10. Почепцов Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології XXI століття / Г. Почепцов. – Київ: ВД «Києво-Могилянська академія». – 2017. – 260 с.
11. Форми і методи формування в учнів готовності до захисту Вітчизни : метод. рекомендації [Зубалій М.Д. (ред.), Остапенко О.І., Тимчик М. В.] : метод. рекомендації. Кропивницький: Імекс-ЛТД. – 2019. – 72 с.

References

1. Bekh I.D. Vykhovannia osobystosti : pidruchnyk / Bekh I.D. – K.: Lybid, 2008. – 848 s.
2. Viiskovo-patriotychne vykhovannia uchniv u pozaklasnii roboti : posib. / uklad. M. D. Zubalii, V. V. Ivashkovskiy, O. I. Ostapenko, M. V. Tymchik, B. B. Shapovalov; Z. M., Dikhtyarenko, I. P. Bilotserkivets, – Kyiv. : PALYVODA A. V. – 2016. – 225 s.
3. Zubalii M. D. Metody viiskovo-patriotychnoho vykhovannia starshoklasnykiv zasobamy khortynhu / M. D. Zubalii, M. V. Tymchik // Teoretyko-metodychni problemy vykhovannia ditei ta uchnivskoi molodi: zb. nauk. prats. – Instytut problem vykhovannia NAPN Ukrainy. – Kyiv, 2017. – Vyp. 21. – Kn.1. – S. 238–249.
4. Ivashkovskiy V. V. Kontseptsii viiskovo-patriotychnoho vykhovannia molodi Ukrainy / V. V. Ivashkovskiy // Teoriia i metodyka khortynhu: zb. nauk prats / [red. kol. Bekh I.D. ta in]. – K.: Palyvoda A.V. 2015. – Vyp. 3. – S. 22–37.
5. Kravchenko V. Yu. Teoriia «hibrydnoi viiny»: ukrainskyi vymir / V. Yu. Kravchenko // Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. Ser. Politolohiia. № 2. - 2015. URL: <http://repo.dma.dp.ua>.
6. Metodyka formuvannia u starshoklasnykiv hotovnosti do zakhystu Vitshyzy v riznykh typakh zakladiv osvity metod. posib. [Ostapenko, O. I. (red.), Zubalii, M. D., Tymchik, M. V.]. – Kropyvnytskyi: Imeks-LTD. – 2019. – 168 s.
7. Ostapenko O. Viiskovo-patriotychne vykhovannia starshoklasnykiv u konteksti polozhen «Novoi Ukrainskoi shkoly» / O.

Ostapenko, M. Tymchuk // Metodyst. – 2018. – № 5. – S. 48–51.

8. Ostapenko O. Formuvannia hotovnosti starshoklasnykiv do zakhystu Vitchyzny / O. Ostapenko, M. Zubalii, M. Tymchuk // Teoretyko-metodychni problemy vykhovannia ditei ta uchnivskoi molodi: zb. nauk. prats. – Instytut problem vykhovannia NAPN Ukrainy. – Kyiv, Vyp. 22. – 2018. – S. 214–226.

9. Ostapenko O. Stan viiskovo-patriotychnoho vykhovannia starshoklasnykiv v umovakh ideino-svitohliadnoi konfrontatsii: analiz rezultativ doslidzhennia / O. Ostapenko, M. Tymchuk // Teoretyko-metodychni problemy vykhovannia ditei ta uchnivskoi molodi: zb. nauk. prats. – Kyiv : Instytut problem vykhovannia NAPN Ukrainy. – 2020. – Vyp. 25. – S. 56-71.

10. Pocheptsov H. Vid pokemoniv do hibrydnykh viin: novi komunikatyvni tekhnologii XXI stolittia / H. Pocheptsov. – Kyiv: VD «Kyievo-Mohylianska akademiia». – 2017. – 260 s.

11. Formy i metody formuvannia v uchniv hotovnosti do zakhystu Vitchyzny : metod. rekomendatsii [Zubalii M.D. (red.), Ostapenko O.I., Tymchuk M. V.] : metod. rekomendatsii. Kropyvnytskyi: Imeks-LTD. – 2019. – 72 s.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.3K(131).46

УДК 796.012.62:614.46

Козицька А. П. старший викладач

Пшенична Л. П. старший викладач

Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова

ОСНОВНИ ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ТРЕНУВАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ В ПЕРІОД КАРАНТИНУ

У статті подане наукове обґрунтування процесу формування теоретичних положень та принципів побудови тренувальних занять фізичними вправами під час карантину.

Фізичне виховання студентів закладів вищої освіти є складовою освіти й виховання, а також одним із важливих засобів різнобічного та гармонійного розвитку студентської молоді.

Серед студентів часто спостерігається несерйозне ставлення до особистої фізичної підготовки, стану свого здоров'я. Близько 44 % студентів закладів вищої освіти мають відхилення в стані здоров'я, фізичному розвитку та фізичній підготовленості.

На теперішній момент, а саме в ситуації, що склалася з приводу появи великої проблеми світової сучасності, подолання пандемії COVID-19, спостерігається нервово-емоційна й розумова напруженість діяльності студентів, яка часто супроводжується недотриманням режиму навчання, нерациональним харчуванням та іншими факторами, поглиблюється недостатнім рівнем рухової активності. Усе це негативно відображається на стані здоров'я студентів, їхнього фізичного розвитку та рівні фізичної підготовленості.

Саме з цієї причини доцільно розглянути основні теоретичні положення та принципи побудови тренувальних занять фізичними вправами в період карантину.

Ключові слова: спеціальна медична група, фізична культура, рухова активність, фізкультурно-оздоровча компетентність, професійна компетентність.

Козицькая А. П., Пшеничная Л. П. Основные теоретические положения и принципы построения тренировочных занятий физическими упражнениями в период карантина

В статье представлено научное обоснование процесса формирования теоретических положений и принципов построения тренировочных занятий физическими упражнениями во время карантина.

Физическое воспитание студентов высших учебных заведений является составляющей науки и воспитания, а также одним из важнейших способом разностороннего и гармоничного развития студенческой молодежи.

Среди студентов часто прослеживается несерьезное отношение к личной физической подготовке, состоянию своего здоровья, физическому развитию, физической подготовленности. Около 44% студентов высших учебных заведений имеют отклонения в состоянии здоровья, физическом развитии, физической подготовленности.

На сегодняшний момент, а именно ситуация, которая сложилась с появлением большой мировой проблемы, борьбы с пандемией COVID-19, наблюдается нервно-эмоциональное, умственное напряжение умственной деятельности студентов, которая часто сопровождается несоблюдением режима учебы, нерациональным питанием и другими факторами, усугубляется недостаточным уровнем двигательной активности. Все это негативно отражается на состоянии здоровья студентов, их физическом развитии и уровне физической подготовленности.

Именно по этой причине рационально рассмотреть основные теоретические положения и принципы построения тренировочных занятий физическими упражнениями во время карантина.

Ключевые слова: специальная медицинская группа, физическая культура, двигательная активность, физкультурно-оздоровительная компетентность, профессиональная компетентность.

Kozytska A., Pshenychna L. Basic theoretical provisions and principles of organizing physical exercises training sessions during the quarantine period. The article provides a scientific justification for the formation of theoretical principles and principles of construction of training sessions during quarantine.

Physical education of students of higher educational institutions is a component of education and upbringing, as well as one of the important means of diverse and harmonious development of student youth.

Students often have a frivolous attitude towards personal physical training and their health. About 44% of university